

הרב יהודה צבי שפירא שליט"א

שִׁירַת לַיַל חַג הַסֵּדֶר

בתורותיו והלכותיו של

מוהרנ"ת מברסלב זי"ע

בספרו "ליקוטי הלכות"

השִׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקֵדוּשׁ הַחַג!

יציאת מצרים בכל אדם ובכל שנה, מתנה נפלאה מלמעלה
הארת גלוי שכינה כבימי צאתנו ממצרים - המאירה בזו הלילה.

זאת ההתגלות הנשגבה של ליל הסדר - ב'סימני הסדר' מצינים
בזאת צועדים בליל התקדוש החג - שהשפעותיה לכל השנה נאצלים.

קדש: בקדוש, ושתיית הד' נוסות, ממשיכים השגחה שלמה
כלל הארבע גלויות מכניעים - ונפרדים מהם בנפש חפצה.

קדש: אין אומרים שירה אלא על היין' ובשתיתו רוממות משיגים
ארבע נוסות - שירת' פשוט כפול משלש ומרבע' שיתגלה בעתידים.

קדש: הבעת הרצונות הפנימיים בכוס ראשון - כנגד 'עולם האצילות', כמוכא בכוונה
ובכוס שני, שכנגד 'עולם העשיה' - ממשיכים אלו הרצונות בכל פעלה ועשיה.

שהינינו: עקרה בימים טובים שמתגלה ה'מקראי קדש' על שזכינו במועדים וזמנים
שמחת המצוות מתבטאת בברכת היין של 'קדש' ראש הסימנים...

ורחץ: 'רחץ' מלשון בטחון - 'ביה אנא רחייך', בטחון גם במעט ירק שרואים בו השגחה
וזאת מבטאים גם ברחיצת הכרפס - בטחון שהיה לעם ישראל - בארץ לא זרועה.

ורחץ: ב' רחיצות, רמז לב' האורות המאירים בליל גלוי השכינה
רחיצת ידים ראשונה - ההטהרות לפסח. והרחצה הב' - הכנה לקבלת התורה בטורה.

כרפס: ירק הרומז על מוחין דקטנות - שאף שזכינו לכוס ראשון בתחלת הסימנים
ברם, עדין לא זכינו לאכילת מצה, בבחינת מן - מאכל המלאכים.

כרפס: תקון חטא אדם הראשון, הנאמר בו: ואכלת את עשב
השדה, והדעזעו איבריו מהשמועה
אך התרצה בנאמר: בזעת אפיק תאכל לחם, שבזכות תורה
ומצוות מתבררת האכילה.

כרפס: ירק נחות דרגה, אך היא הנקדה להתחלה, לצעד בהדרגה
ולאחריו זוכים ל'יקר' - 'חור כרפס ותכלת', המוכא במגלה.

יחץ: כוללים ב' חלקים-הגדול לאפיקומן - לחם משמים, זמן עליה
והחלק הקטן: לחם עני - מלשון 'עניה' גם ללא דעת - עונים בתפלה ובחזוק בכל דרגה.

יחץ: באכילת האדם, ובעקר 'לחם', הטוב מהרע מבררים, ולכן תקנו חכמינו לדקדק בבציעה
בליל פסח, תחלת ההתקרבות, בוצעים ועדין לא אוכלים, עד המשכת הדעת בשבח ושירה

מגיד: התקרבות בלילה זה, במצות ספורי המופתים
ככתוב: למען ספר שמיי. ולמען תספור באזני בנך.. לדורות עולמים.

מגיד: עשרת הדברות מתחלת ביציאת מצרים, 'אנכי... אשר הוצאתיך...' שרש כל התורה
התקרבות להשיי"ת בספור נפלאותיו. 'פה - סח', מאז ועד הנה.

מגיד: הגדה בקול רם נאמרת לזכות לתקון הדעת - יציאה מסמאת מצרים
על המצה נאמרת - רמז שלא להחמיץ המוח במחשבות רעים.

מגיד: מגלים את המצות באמירתה - לחם עני - שעונין עליה דברים הרבה
ובציעקה בבחינת 'רעמים' נפתח השער - ואמירתה בוקעת

מה נשתנה: צמצום האור והחכמה, והירות מרובי אור, רמז בקשית הפנים
הצמצום, הוא ב'בן החכם' שבדבריו האמונה - שהתורה: "עדות וחקים".

וכל המרבה לספר: הצדיקים ב'ספורי מעשיות' מגלים ע' פנים של תורה
בסיפורי גאלות מצרים הקודמים לקבלת התורה, מעוררים ראשית העשייה.

'במורא גדול זו גלוי שכינה': תבות אלו אשר באמירת ההגדה נאמרים
חרדת אלקים אחזו ברבי נתן, עת אמרו בהתעוררות ובלהבה שהלהיב רבים.

רחצה: רחיצה ב'תרגום' - 'בטחון' הפך מחשבת עצם ידי בפרנסה
עם ישראל המשיכו בטחון גם ללא מאכל לדרך, באמונתם שיהיה להם צידה.

מוציא: ברכתו חשובה, שפורטים מקום יציאת הלחם - שאינה בשאר ברכות
גלוי ללילה זה - שמלוא כל הארץ כבודו, מהעליונים עד המדרגות נמוכות.

מצה: שלא הספיק בצקם להחמיץ... אור קמח וסותים של ברכה מלמעלה
טרם הצטייר בזה העולם במעשה בני אדם, שאינם תמיד לברכה

מצה: בין תיבת חמץ למצה, שבאות ח' שאינה בה - נקדה קטנה לעינים
חיזוק לשמח במעשינו הטובים, גם בנקודות טובות הנראים כקטנים.

מצה: מוחין דגדלות-אחדות הפשוט מהבורא - מפעלות המשתנות בבריאה
בפסח זמן התקרבותנו - אוכלים רק מצה, להמשיך זאת האמונה לכל השנה.

'מצה זו שאנו אוכלים': עת אמר רבנו תבות אלו לפני התלמידים
החזיק במצות, ואמר: כשאוחזים מצות אוחזים בכיכול א' לוקות בידיים.

מרור: כזית מרור סגלה לפרנסה, ובאכילתו ממתיקים מרירות יגיעתה
הכעס מביא עצבו וחסרון פרנסה, באכילת המרור הכעס לרחמנות נחליפה.

מרור: זכר ל'ומררו את חייהם', שלאחר מכן באה הגאולה ממרומים
מצה ומרורים יחד נאכלים, לזכר בעת צרה-הפדות שלאחריה באה בחסדים.

נורף: מצות רמז להתחזקות לדרי מעלה - יחד עם המרור - הרומז לדרי משה
ולכך מטבלים בחרסת דחס ורמנא - בכל דרגה.

כן עשה הלל: מצה ומרור-חסד וגבורה, אש ומים, מחלקת הלל ושמיא לשם שמים
הללו אוסרים והללו מתירים, 'בתפארת' - מצה הג' כנגד 'ישראל' מתאחדים הגוים.

שלחן עורך: באכילה בקדשה וביראה זוכים שמתוך גרונו מדברת השכינה
וזו הארת לילה נורא זה, לא ע"י מלאך ושרף - אלא התגלות השכינה בעצמה.

שלחן עורך: בעת האכילה מאיר 'הארת הרצון' בדבורים ששמו מקלסים
ובעת האכילה בלילה מרומם - זה הזמן לזכות לאלו הרצונות והגעגועים.

צפון: בסיום הסעודה - המשכת הרצון 'תכלית הידיעה שלא נדע' - התגלות אמונת עולמים
"מה רב טובך אשר צפנת ליראיך הנעלם, ואשר מעין כל צפונים ונעלמים.

צפון: אפיקומן נקרא בשם צפון - חסד, שלמות החסרונות בעת נמשכים
פתם אכילת ג' המצות נשלמים שלוש רוחות העולם. וב'ין וספורי יציאת מצרים, נשלמים כל הארבעה.

ברך: ברכת המזון על כוס יין - המשמח לב אדם ואנשים בקרב קדושים
בליל החג בארבעה כוסות יין שבו הדעת - בפנימיית השמחה מתרוממים.

הלל: תקנוה לאמרה בחג הכלול מכל הנסים - מראשית הבריאה עד הגאולה
כמו שגבר עלינו חסדו, כן יוסף עמנו-גאולה שאין אחריה גלות ותגה.

הלל: באמירת הלל בקול גדול ובאהבת ה' - נצולים מאויבים ומשטינים
כלל התשכחות בו - בדברי חכמינו ש'הללו-יה' גדול מכלל מזמורי תהלים.

נרצה: בני ישראל עם קדוש התחילו הסדר ב'קדש' כוס יין - המשכת הברכה
ומסיימים ב'נרצה' - רמז, להארת הרצון שנאצלה, הארת גאולה העתידה.

נרצה: גאולת הכלל והפרט שהאירה משמי מרמים בליל שמורים
צעד אחר צעד זאת ממשיכים בחלוף הלילה, כשב'ספירת העמר' מתעלים.

לשנה הבאה בירושלים הבנויה: בניסן נגאלו ובניסן עתידים להנאל' במהרה
אליהו ומשיח בו מתגלים, שנאמר: 'אתא שומר' להחיש התנוצצות הגאולה

